

Litt om apper, nettsider og metoder

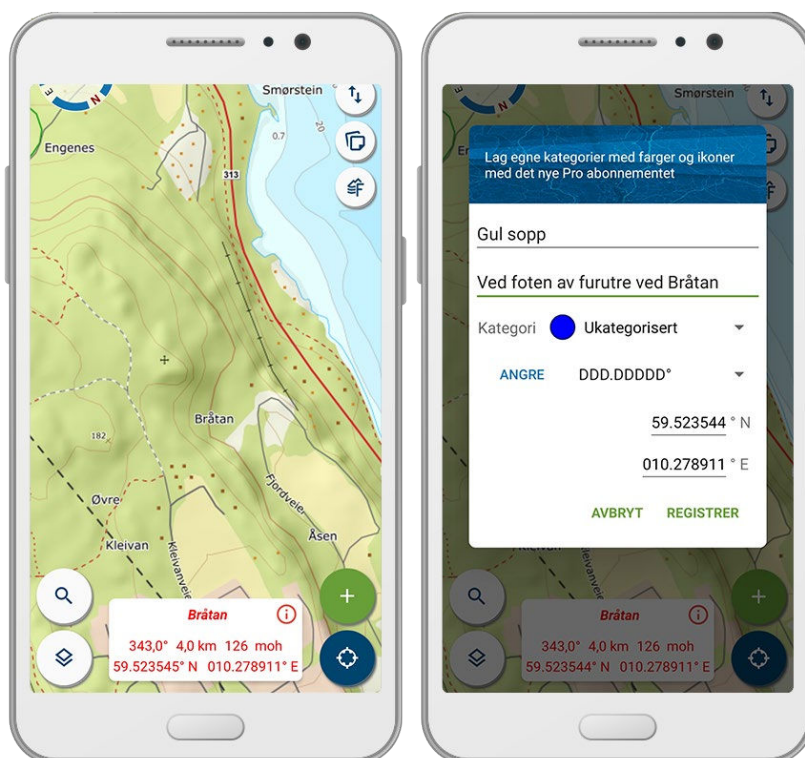
Du kan bruke alle slags elektroniske hjelpemidler når du kartlegger arter. Mobiltelefonen egner seg naturlig nok best under feltarbeid, mens du står fritt til å velge utstyr når dataene skal bearbeides innendørs.

Det finnes flere veier til målet, så metodene som beskrives her er bare et utvalg. Her gjelder det å teste og øve for å finne den metoden som passer best for den enkelte.

Innsamling av data

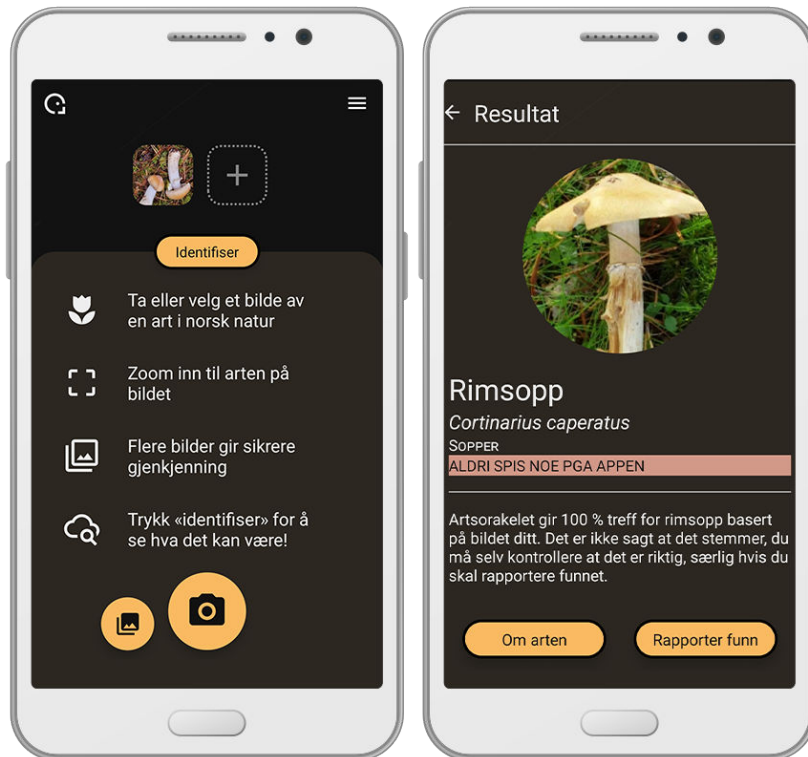
For at en artsregistrering skal ha verdi for andre, er det helt nødvendig å registrere hvor du befinner deg. Her finnes det flere muligheter, men staltipset er å bruke appen **Norgeskart Friluftsliv**.

Når du står ved arten som skal registreres, velger du «nytt interessepunkt» og lager en beskrivelse som hjelper deg å huske koblingen til bildet du tar av arten. Interessepunktet gir deg kartkoordinatene som skal brukes senere.

Dersom du er usikker på hvilken art du har funnet, er appen **Artsorakel** et nyttig verktøy.

Her kan du laste opp bilder fra kamerarullen, eller ta et bilde direkte i appen. Bruk gjerne flere bilder fra ulike vinkler for å gjøre identifiseringen enklere.

I dette eksemplet var det enkelt, med 100 % treff for rimsopp.

Du kan nå enten rapportere funnet direkte – og blir sendt til nettsiden

<https://www.artsobservasjoner.no> (merk: dette er ikke en app) – eller vente med registreringen til senere.

Fuglekikking er populært i Norge, og 60–70 % av alle artsobservasjoner gjelder fuglearter. Dersom du får tatt bilde av en fugl, kan du registrere den som enhver annen art. Men om du bare hører fuglesangen, er gratisversjonen av appen **Merlin Bird ID** et godt verktøy for å bestemme hvilken fugl du hører.

Artsdatabanken tillater registrering av fuglearter basert kun på sang eller lyd, men vær forberedt på å bli kontaktet av en biolog som validerer registreringen dersom du har funnet en sjelden eller truet art.

Registrering av data

Som nevnt kan arter registreres med mobilen, men for mange vil PC eller nettbrett være gode verktøy – ikke minst fordi mer avanserte brukere da kan legge inn mange observasjoner effektivt.

Uansett verktøy er det nettsiden <https://www.artsobservasjoner.no> du skal bruke. Om du ikke allerede har en bruker, må du registrere deg.

Velg fanen **Rapportere** og fyll inn informasjon om arten du skal registrere. Jo mer data, desto bedre – men som minimum må du oppgi artsnavn, dato/tid for observasjonen og lokalitet. Beskriv gjerne også omgivelsene (natursystem). Er du usikker på hvilken art du har funnet, bør du huke av for **Usikker artsbestemming**.

Legg til funnRediger funnKontrollér og publiser (3 funn)Journal

Endre 1 upublisererte funn

Funnegenskaper

Artsnavn

★ rådyr

Endre art x

☐ Usikker artsbestemming

☐ Ikke spontan

Sett inn dato

I dagI gårNåSisteTilbakestill

Startdato:★24.09.2025Start-tid:07:30

Sluttdato:★24.09.2025Sluttid:07:30

Antall:

Enhet:

Alder:

Kjønn:

Aktivitet:

Metode:

☐ Behold aktivitet etter lagring

Åpen kommentar:

Privat kommentar:

☐ Interessant kommentar

☐ Ikke gjenfunnet

☐ Ikke funnet

Bestemmelsesmåte:

Skjul t.o.m.:

Lengde (mm):

Vekt:

Dybde (m):

Min:

Maks:

Høyde (moh):

Min:

Maks:

Avbryt

Lagre endringer

Prosjekt

Natursystem og livsmedium (tidligere kalt biotop og substrat)

Natursystem

Søk/velg natursystem

NA T4-C-1 Blåbærskog

Endre x

Beskriv natursystem

☐ Behold natursystem etter lagring

Lokalitet

KartNy lokalitetMine lokaliteter

Lokalitetsnavn:★Solumveien

Koordinatsystem:UTM(WGS 84)32Standard

Øst:★574841

Nord:★6592827

Nøyaktighet:★25 m

Superlokalitet:

Lokaliteten lagres når du lagrer et funn. Du kan også lage en ny lokalitet ved hjelp av verktøyet på kartet.

Sett inn geolokalisering

Vis lokaliteten i kartet

Observatører

1Espen Backe

Er oppdager?

Samling

Offentlig samling:

Privat samling:

Samlingsnr.:

Bestemmer & bekrefter

Bestemmer:

Bestemmelsesår:

Bekrefter:

Bekreftelsesår:

Beskrivelse

Du kan nå publisere funnet.

☐	Info	Artsnavn	Antall	Aktivitet	Lokalitet	Dato	Klokkeslett	Observatører			Last opp bilde
☐		kjempebjørnekjeks	Funnet		Grønli, Holmestrand, Vf	20.05.2024	14:23	Espen Backe			Last opp bilde
☒		rådyr	Funnet		Solumveien, Holmestrand, Vf	24.09.2025	07:30	Espen Backe			Last opp bilde
☐		sommereik	Funnet		Hvittingfossveien, Holmestrand, Vf	20.05.2024	13:34	Espen Backe			Last opp bilde

Viser 1 - 3 av 3

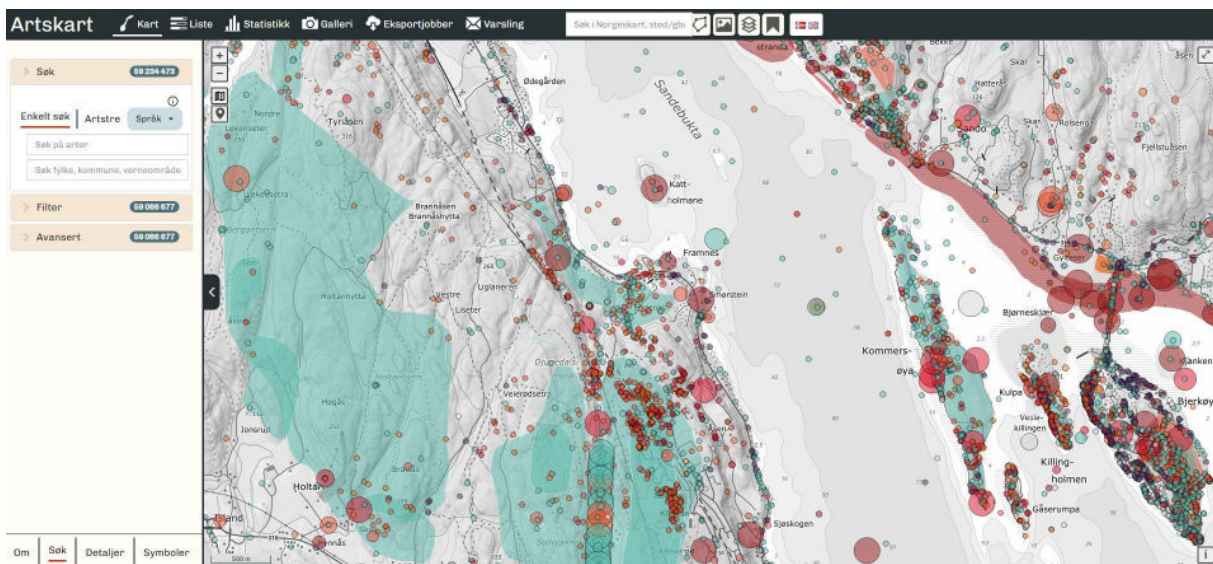
Endre Fjern

Publiser alle funn **Publisere valgt (1)**

Last opp bilde(r) av funnet/funnene, og velg hvilke som skal publiseres.

Hvor havner kartleggingsdataene?

Observasjonene som du registrerer, blir allment tilgjengelige i **Artsdatabanken** (<https://artskart.artsdatabanken.no/>). Her kan du se hvor arter er funnet eller observert.

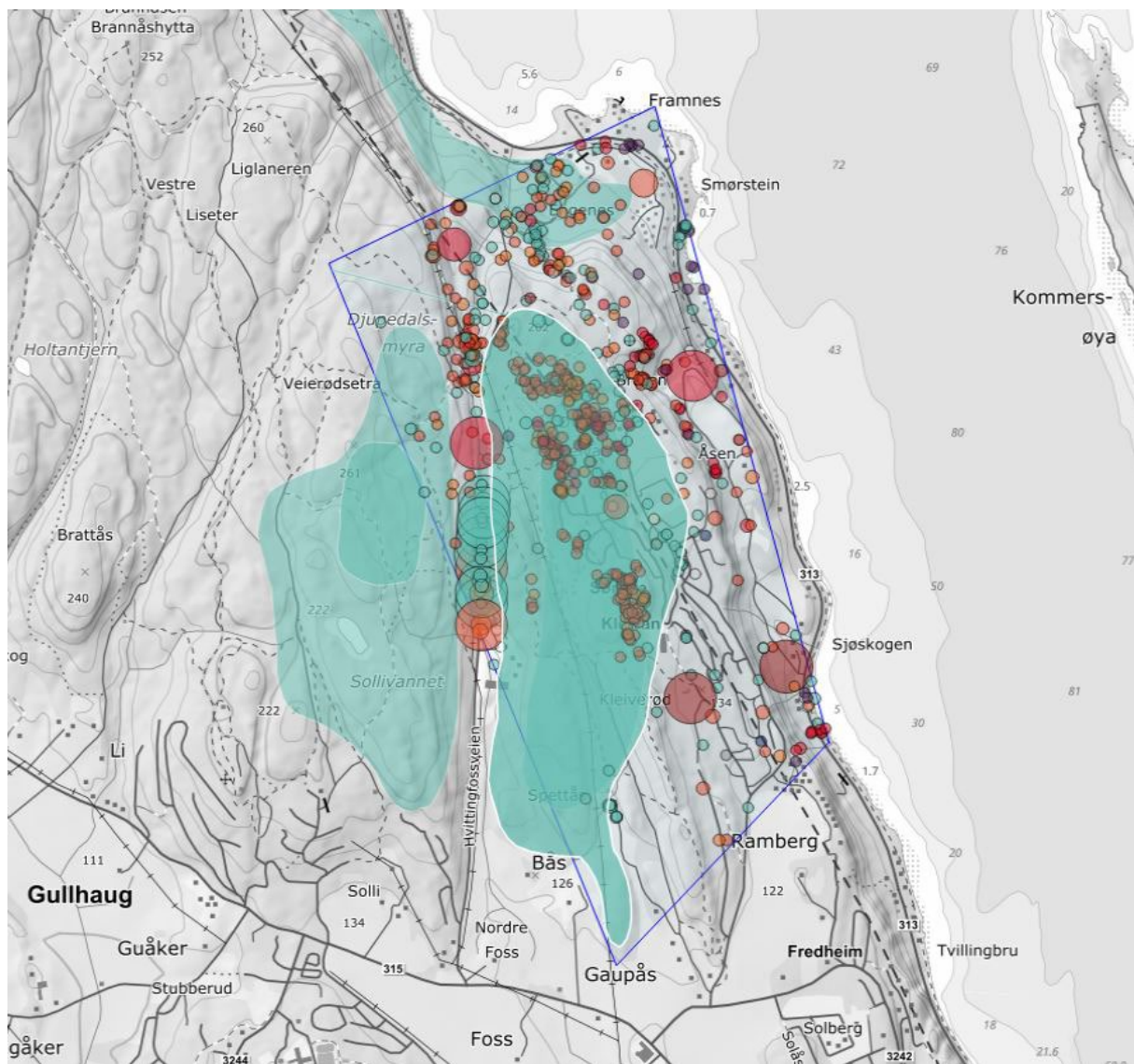
Det finnes mange måter å søke i kartet på.

Enkelt søk gjør at du kan søke etter artsnavn eller innenfor et fylke, en kommune eller et verneområde.

Bruk **Filter** for å begrense søket etter artsgrupper, rødlistestatus, fremmedart, årstid, registreringsår osv.

Dersom du er interessert i et geografisk område kan du selvfølgelig **zoome inn** på lokaliteten.

En annen interessant mulighet er å **tegne et omriss** (et polygon) rundt interesseområdet.

Deretter kan du gå til fanen **Liste** om du ønsker å laste ned en Excel-fil med artene innenfor omrisset.

Eller du kan sortere utvalget direkte under fanen **Statistikk**.

Viser statistikk for ditt utvalg på 5 412 observasjoner.

> Institusjoner	
> Arter	
> Artsgrupper	
> Antall per år	
> Egenskaper	

Fremmedartskategorier	Antall observasjoner	%
● Svært høy risiko (SE)	38	0,70
● Høy risiko (HI)	6	0,11
● Potensielt høy risiko (PH)	2	0,04
● Lav risiko (LO)	1	0,02
● Ingen kjent risiko (NK)	1	0,02
○ Ikke risikovurdert (NR)	37	0,68
● Ukjent	62	1,15

Rødlistekategorier	Antall observasjoner	%
● Kritisk truet (CR)	20	0,37
● Sterkt truet (EN)	104	1,92
● Sårbar (VU)	527	9,74
● Nær truet (NT)	236	4,36
● Livskraftig (LC)	4 272	78,94
● Ikke egnet (NA)	6	0,11
● Ikke vurdert (NE)	100	1,85

Pr måned	Antall observasjoner	%
Mars	518	9,57
Juni	1 507	27,85
September	104	1,92
Desember	113	2,09
Januar	331	6,12
Juli	297	5,49
Oktober	184	3,40
April	250	4,62
Mai	1 211	22,38
Velg alle måneder	2	0,04
Februar	122	2,25
November	58	1,07
August	715	13,21

Funntype	Antall observasjoner	%
Belagt funn	155	2,86
Observasjon	5	0,09
Menneskelig observasjon	5 252	97,04

Aktivitet	Antall observasjoner	%
Stasjonær	240	4,43
Død	3	0,06
Reproduksjon	9	0,17
Forflytting	198	3,66
Næringsøkende	699	12,92
Mulig reproduksjon	225	4,16

Annet	Antall observasjoner	%
Har bilde	967	17,87
Validert	160	2,96
	2	0,04

Fanen **Galleri** viser alle bilder som er tatt innenfor omrisset.

 Hoggorm <i>Vipera berus</i> (Linnaeus, 1758)	 Stormjølke <i>Epilobium hirsutum</i> L.	 Stormjølke <i>Epilobium hirsutum</i> L.	 Skogstorkenebb <i>Geranium sylvaticum</i> L.
 Skogstorkenebb <i>Geranium sylvaticum</i> L.	 Rød jonsokblom <i>Silene dioica</i> (L.) Clairv.	 Stormjølke <i>Epilobium hirsutum</i> L.	 Skogstorkenebb <i>Geranium sylvaticum</i> L.
			

Du kan selvfølgelig også til enhver tid klikke seg inn på en enkelt art for å lese mer om arten.

Vurdering av

gulspurv *Emberiza citrinella* Linnaeus, 1758

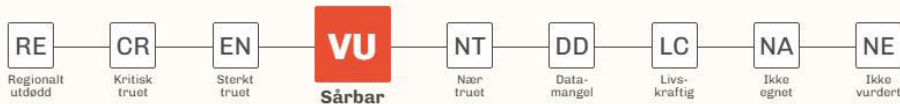

Utført av [ekspertkomite for fugler](#)

Publisert: 24.11.2021

Gjelder for Norge.

Arten er vurdert til **sårbar VU** for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

[Alt om kategoriskalaen](#)

Ekspertenes oppsummering

Utbredelse og økologi:

Gulspurv (*Emberiza citrinella*) hekker i Norge vanlig i jordbruks- og kulturlandskap over det meste av landet, i Nord-Norge begrenset til de rikeste jordbruksområdene. Arten er i hekketiden knyttet til kantsoner og områder med småskala, vekslende åpen mark for fødesøk, og tett vegetasjon for hekking og beskyttelse. I hekketiden lever gulspurven både av frø og insekter, mens den spiser frø om høsten og vinteren. Fugler som hekker i Norge overvintrer dels innenlands, og dels i Vest-Europa.

Bestand og bestandsutvikling:

Den norske hekkebestanden ble i 2015 anslått til mellom 200 000 og 400 000 individer, og den ble da vurdert som i nedgang (Shimmings & Øien 2015).

[Til artssiden](#)

Utvikling

2021: **VU** Sårbar

2015: **NT** Nær truet

2010: **LC** Livskraftig

Videre lesning

[2015-vurdering](#)

[2010-vurdering](#)

Bilder av arten

[Wouter Koch](#)

Mulighetene er nær sagt ubegrensede – det er bare å utforske nettstedet.